

opće naravi javno na trgu i drugim javnim mjestima, a kurija ga može poslati, da javno na tim istim mjestima poziva ljude pred sud u kuriju. On razglasuje prigodom javnih dražba, koje inače obavlja knez ili njegov zamjenik skupa sa sucima. Placari su dugo vrijeme bili birani kao i ostali činovnici, ali kasnije odlukom, sadržanom u poglavlju 135. zbirke reformacija, dopušta se stanovnicima sela Blata i Čare, da ih sami za svoja sela po svojoj volji biraju.

Osim ove postojala je i jedna druga slična služba, koja se također spominje već u starijoj redakciji. To je bio *nuncius curiae*. Njegova je zadaća bila, da po naređenju kurije ide sam glavom pojedinim osobama pozivajući ih, da se jave pred sud u kuriju. Znamo, da su se slali pismeni pozivi, koje je on uručivao. Dok je dakle plazarius bio javni glasnik, ovaj *nuncius curiae* bijaše glasnik, koji se upućivao k pojedinim osobama.

U starijoj redakciji statuta spominje se i činovnik, nazvan latinski *scutiferus*. O njemu ništa pobliže ne veli starija redakcija, a novija ni ostali izvori ga ne spominju, pa ne znamo, koja je zapravo bila njegova funkcija.

U poglavlju 15. dodatka (starijoj redakciji) iz g. 1271. spominje se *pistaldus*, čija je dužnost bila, da poslan od kneza, potkneza ili kurije pronađe ukradene životinje; prema raznim vrstama pronađenih životinja dobivao je i naročitu nagradu. U novijoj redakciji statuta ne navodi se *pistaldus*, ali se za to spominju *gastaldi*, koji obavljaju sličnu službu, te možemo reći, da je *pistaldus* i *gastaldus* različit naziv za istu funkciju. Svako selo ima svoje *gastalde*. Sela su ova: Blato, Smokvica, Čara i Žrnovo. U području današnjeg sela Lumbarde bilo je po odredbama statuta izričito zabranjeno naseljavanje. Pupnat se spominje kao naselje, ali se nikad ne navode njegovi *gastaldi* niti ostali niži činovnici, koje su imala sela. Bio je to zaselak, koji je u upravnom pogledu pripadao pod Žrnovu. *Gastalda* ima četiri za svako selo, a sudeći prema sačuvanom fragmentu zapisnika velikog vijeća od godine 1398.—1404., bili su redovno pučani. Biraju se svakih šest mjeseci. Dužnost je *gastalda* (pogl. 12 nov. redakcije i pogl. 8 zbirke ref.), da paze na krađe i na kradljivce; zato imaju nagradu od pronađene krađe. Okrivljenike bi uhvatili, odveli pred suce u grad i tu ih pred njima optužili, a na to bi suci sudili. Vršeci svoju dužnost mogu u svako doba obilaziti polja (pogl. 114 nov. redakcije). U sačuvanom zapisniku velikog vijeća od g. 1398.—1404. zabilježeni su izbori samo za